

Voorjaarsreis naar Hongarije

Martijn Voorvelt

FOTO: ELLEN DE BRUIN

Volgend voorjaar, van zaterdag 10 t/m zondag 18 mei 2008, organiseert de Vogelwerkgroep Amsterdam een 9-daagse vogelreis naar Hongarije.

In Sály, een dorpje gelegen in het grensgebied van de Karpaten en de Hongaarse Steppen, ligt Farm Lator, een gerenoveerde boerderij. Deze boerderij is onze uitvalsbasis voor dagelijkse vogelexcursies, waarvan sommige met onze Nederlandse gastheer en gids Rob de Jong. De deelnemers kunnen kiezen voor een verblijf in een comfortabele kamer dan wel kamperen in de appelboomgaard. Er zijn diverse manieren om er te komen. Het zal van de deelnemers afhangen of we met auto's, trein of vliegtuig gaan.

In en rond de tuin van Farm Lator zingen Appelvinken, en een Middelste Bonte Specht kan zomaar op de appelboompjes neerstrijken. In de lucht zweven Schreeuwarend, Slangenarend en Keizerarend. Niet ver hiervandaan op de steppe huist de spectaculaire Grote Trap. Verder kunnen we tot de verbeelding sprekende soorten tegenkomen als Sakervalk, Roodpootvalk, Scharrelaar, Bijeneter, Witrugspecht en Kleine Vliegenvanger. Maar ook bijvoorbeeld Siezel (een grondeekhoorn), Smaragdghagedis, Geelbuikvuurpad, Vuursalamander, en een grote variëteit aan vlinders.

FOTO: RICARDO VAN DIJK

Juvenile Grauwe Klauwier, Hongarije

De ervaring leert dat de reizen van de VWGA door het fanatisme en de brede interesse van de deelnemers garant staan voor veel bijzondere waarnemingen en een lange soortenlijst. Geef je tijdig op!

Maximaal aantal deelnemers: 16

Opgeven: uiterlijk 1 oktober 2007, onder vermelding van voorkeur voor kamperen dan wel kamer en voorkeur voor vervoermiddel

Excursieleider: Martijn Voorvelt, 06-36018706, martijn-voorvelt@versatel.nl

Kosten: ca. €370 p.p. (kamperen) of €470 p.p. (met kamer); exclusief de reis van en naar Farm Lator; inclusief ontbijt, lunch, viergangendiner en excursies

Voorjaarsfenologie 2006

Jan van Blanken

Afgelopen jaar verzamelde ik de eerste voorjaarswaarnemingen in de regio Amsterdam. Met de fenologieijsten was ik snel klaar, want slechts acht leden namen de moeite hun lijst te retourneren (Ellen de Bruin, Teun van Dijk, Auke Jansen, Will Schep, Paul Tak, Willem van der Waal, E. Witmond en Nirk Zijlmans), waarvoor dank. De meeste gegevens haalde ik van het Amsterdams VogelNet (AVN) en een enkele plukte ik uit de waarnemingenrubriek van De Gierzwaluw en de website waarneming.nl.

Alle gegevens staan in bijgaande tabel vermeld. Behalve de eerste en de tweede waarnemingsdatum vermeldt deze de gemiddelde vroegste datum (t/m 2005 berekend), de periode met het aantal jaren (n) waarop deze is gebaseerd, de bandbreedte en de naam van de waarnemer. Voor nadere gegevens over gemiddelde en bandbreedte verwijs ik naar het artikel Voorjaarsfenologie 2003 in De Gierzwaluw jg. 41 (4) 2004, dat tevens op onze site te vinden is (www.vogelwerkgroepamsterdam.nl/phenologie.html). Het jaar 2006 leverde weinig verrassingen op. Van de 39 soorten, waarvan een bandbreedte bekend is, arriveerden er zeven vroeg en één laat; de eerste waarnemingsdatum valt buiten de bandbreedte. Vroeg waren: Kluut, Bontbekplevier, Visdief, Koekoek, Oeverzwaluw, Tjiftjaf en Bonte Vliegenvanger. De Wielewaal was duidelijk over tijd. Van de Buidelmees zijn mij geen waarnemingen bekend geworden.

Toelichting op enkele vroege soorten

Kluut 1 maart is de tweede vroegste datum ooit in de regio. Echt verrassend is dit niet, want mijn data-reeks geeft vanaf 1983 een steeds vroegere gemiddelde datum aan. Voor 1965-1982 is deze 25 maart en voor 1965-2005 17 maart. Het is goed mogelijk dat de soort in 2006/2007 in de regio heeft overwinterd, getuige de waarnemingen op 17 december 2006 en 29 januari 2007 van 3 ex. in de Kinsel/IJdoorn (Henk Bakkenes) en 17 februari 2007 1 ex. op de Kinseldam (Will Schep).

Visdief 26 maart voor de Visdief is bepaald vroeg te noemen. Op 1 april was het aantal op de Kinseldam al aangegroeid tot 23 ex. Opmerkelijk genoeg valt de tweede datum, althans op een andere locatie, pas vier weken later op 19 april en deze valt dan nog net binnen de bandbreedte.

Koekoek 9 april is vrij vroeg - er was nogal wat discussie over op het AVN - en zelfs de tweede datum, 14 april, kan vroeg worden genoemd, want deze valt nog net buiten de bandbreedte.

Oeverzwaluw Dat de eerste Oeverzwaluw vroeg zou arriveren, lag in de lijn der verwachting. In de data-reeks 1960-1988 (n=24) valt namelijk geen enkele maartwaarneming, maar in de reeks 1989-2006 (n=18) zitten er acht. Vanaf 2003 vallen de eerste data zelfs uitsluitend in maart.

Tjiftjaf Van de Tjiftjaf waren er zoals gebruikelijk enkele winterwaarnemingen. De eerste zang werd gehoord op 22 februari. Daarna pas op 25 maart op vier locaties, dat aan de late kant is.

Rectificatie 2005

In het artikel Voorjaarsfenologie 2005 in De Gierzwaluw jg. 44 (1) 2006 had bij Kluut als eerste datum moeten staan 1 maart 2005 (Will Schep, 1 ex. Kinseldam). Dit heeft de volgende consequenties: de gemiddelde vroegste datum (t/m 2005) wordt 17 maart en de bandbreedte (1965-2005) wordt 2 maart - 1 april.

Jan van Blanken, 2 april 2007